

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут Фізичного виховання та спорту

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Патологічна фізіологія

Освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»

перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “28”серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Патологічна фізіологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач (-і)	Месоєдова Віта Андріївна
Контактний телефон викладача	0509121103
E-mail викладача	mva8011@gmail.com vita.miesoiedova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекційні, практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	вівторок 15.30
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна “Патологічна фізіологія” вивчається студентами із спеціальності “Фізична терапія, ерготерапія” у третьому семестрі другого курсу й забезпечує базові знання патологічної фізіології у сфері охорони здоров’я, які необхідні для здійснення професійної діяльності фізичного терапевта, ерготерапевта.</p> <p>Курс спрямований на розвиток ряду компетенції студентів до рівня якісного фахового використання знань з патологічної фізіології в професійній діяльності; засвоєння студентами основних практичних навичок; розвиток у здобувачів освіти соціальних навичок та здатності використовувати знання з патологічної фізіології як засіб спілкування та вміння пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв’язок з охороною здоров’я в соціальному середовищі.</p> <p>Протягом навчання формуються навички оцінювання функціонального стану тієї чи іншої системи, відбувається поглиблене розуміння таких станів організму як “здоров’я”, “патологія” та чіткий функціональний взаємозв’язок між ними. Як наслідок, більш обґрунтованіше відбувається розуміння напрямку роботи з тими чи іншими нозологічними категоріями пацієнтів.</p> <p>Навчальна дисципліна “Патологічна фізіологія” тісно інтегрується з нормальною анатомією, нормальною фізіологією, біодинамікою, біомеханікою. В аспекті змістового наповнення навчальний курс тісно пов’язаний із загальномедичними дисциплінами, що вивчаються у вищому медичному закладі.</p> <p>Інформація зі спеціальності, набута на заняттях з функціональної анатомії є базовою та значно розширює знання студентів з клінічних дисциплін.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета навчальної дисципліни забезпечити знання та вміння з патологічної фізіології відповідно до вимог клініки.</p> <p>Цілі навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розширення та активація у студентів здобутих раніше знань, умінь та навичок; - конкретизувати знання з патологічної фізіології як теоретичну основу діагностики та вибору раціонального методу реабілітації; - прищепити майбутнім фахівцям потяг до постійного вдосконалення і творчий підхід до своєї професії. 	
4. Компетентності	
<p>Курс «Патологічна фізіологія» спрямований на оволодіння студентами такими компетентностями:</p> <p><u>інтегральна компетентність:</u></p> <p>ІК Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов’язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю</p>	

умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні компетентності:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та ведення здорового способу життя.

фахові компетентності:

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці

захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

5. Результати навчання

Навчальна дисципліна «Патологічна фізіологія» скерована на досягнення студентами наступних **результатів навчання**:

ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі; трактувати отриману інформацію.

ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПР 08. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР 09. Здійснювати заходи фізичної терапії, для ліквідації, або компенсації рухових порушень та активності.

ПР 10. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації, або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПР 11. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР 12. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 13. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 14. Вербально і не вербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 15. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 16. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПР 17. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати свої знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття

Загальна кількість годин

лекції	12				
практичні заняття	18				
самостійна робота	60				
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
3	Фізична терапія, ерготерапія	2		Н	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовний модуль Типові патологічні процеси	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,3			Вересень- жовтень
Тема 1 Основні типові патологічні процеси. Етіологія. Патогенез.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,3	Основні поняття дисципліни. Етіологія. Патогенез. Запалення. Порушення периферичного кровообігу. Пухлина. Лихоманка. Патологія імунної системи. Алергія. 2 2 5	5 балів	вересень
Змістовний модуль 2 Патологія окремих органів та систем	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,3			Жовтень- листопад
Тема 1 Патологія нервової системи. Патологія чутливості.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,3	Патологія нервової системи. Патологія чутливості. 2 2 5	5 балів	Жовтень- листопад

Тема 2 Патологія нервової системи.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,3	Порушення рухової функції нервової системи. 2 2 10	5 балів	Жовтень- листопад
Тема 3 Патологія найпоширеніших захворювань серцево- судинної системи.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,3	Атеросклероз Інфаркт міокарду Аритмії Кардіосклероз Міокардити Перикардити 2 2 10	5 балів	Жовтень- листопад
Тема 4 Патологія системи кровотворення.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,3	Порушення роткових факторів Порушення росту еритроцитів, лейкоцитів, тромбоцитів Патологічні стани 2 2 10	5 балів	Жовтень- листопад
Тема 5 Патологія дихальної системи Патологія сечовидільної системи.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,3	Порушення регуляції зовнішнього дихання Порушення регуляції внутрішнього дихання Порушення роботи сечовидільної системи 2 4 10	5 балів	Листопад- грудень

Тема 6 Патологія шлунково-кишкового тракту. Патологічна фізіологія ендокринної системи.	Лекції Практичні заняття Самостійна робота	1,2,3	Патологія стравоходу, шлунку, тонкого та товстого кишечника, підшлункової залози, печінки та жовчного міхура	5 балів	Листопад-грудень
---	--	-------	--	---------	------------------

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Система оцінювання знань студентів з кожної навчальної дисципліни включає поточний, модульний та семестровий контролю знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» — 5, «добре» — 4, «задовільно» — 3, «незадовільно» — 2), отримані студентами, виставляються в академічних журналах.</p> <p>Модульний контроль проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни — змістового модуля.</p> <p>Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. Форми модульного контролю та система оцінювання рівня знань та вмінь студентів визначаються кафедрою та відображаються у робочій навчальній програмі дисципліни. Кількість балів за кожний модуль (оцінка контролю у балах) визначаються кафедрою.</p> <p>Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі заліку. Залік — це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань. Якщо при вивченні дисципліни навчальним планом не передбачено перелічені форми навчальних занять, залік виставляється за результатами залікової роботи.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.</p> <p>Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).</p>
Семінарські заняття	<p>Відповідь студента на практичному занятті оцінюється за 4-бальною системою:</p> <p><i>5 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні</p>

	<p>уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.</p> <p><i>4 бали</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.</p> <p><i>3 бали</i> – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.</p> <p><i>2 бали</i> – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Залік виставляється якщо сума поточних оцінок, перевірка термінологічного словника, самостійна робота впродовж семестру становить мінімум 50 балів.</p>
<p>8. Політика курсу</p>	
<ul style="list-style-type: none"> – Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини. – У випадку пропуску 5 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (екзамену), або його/її підсумкова оцінка буде знижена; – Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю; – Студент має брати активну участь на практичних заняттях; – Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях; – Студент на свій вибір має зробити переклад 5 різножанрових текстів, що виносяться на індивідуальну роботу; – Студент може відпрацювати будь-яке пропущене заняття чи вид контролю; – Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань. – У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів. – Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету; <p>Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.</p>	
<p>9. Рекомендована література</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Патологічна фізіологія // за ред. М.Н. Зайко, Ю.В. Биця. - К.: Вища школа, 1995. – 615 с. 2. Файфура В.В., Бондаренко Ю.І., Хара М.Р. Практикум з фізіології і патології людини. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. – 123 с. 3. Внутрішні хвороби. В 2-х томах / За ред. Л.В. Глушка. – Івано-Франківськ, 	

2004. – 650 с.

Допоміжна

1. Людина. Навчальний посібник з анатомії та фізіології. - Лондон; Нью-Йорк; Мюнхен; Мельбурн; Делі: Дорлінг Кіндерслі, 2003. – 240 с.
2. Михалевич Р.Ф. Анатомія та фізіологія з основами патології в запитаннях і відповідях. - К.: Здоров'я, 2001. – 175 с.

Викладач

Месоєдова В.А.